

USMERNENIE
MINISTERSTVA HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

*Podrobnosti mechanizmu pre priebežné vyplácanie kompenzácie dodávateľom plynu
v súvislosti s uplatňovaním nariadenia vlády SR č.19/2023 Z. z..*

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

dňa 18. januára 2023

1. ÚČEL A CIEĽ

S cieľom naplniť nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 19/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú maximálne ceny za časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti a malých odberateľov plynu a regulovanej dodávky elektriny pre malých odberateľov elektriny a podmienky ich uplatnenia (ďalej len „*Nariadenie vlády*“) vydáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „*Ministerstvo*“) toto Usmernenie Ministerstva hospodárstva SR za účelom priebežného vyplácania kompenzácie dodávateľom plynu v súvislosti s uplatnením Nariadenia vlády (ďalej len „*Usmernenie*“).

Usmernením sa riadia všetci dodávatelia plynu, ktorí dodávajú plyn pre domácnosti na základe cenového rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „*Úrad*“) a na ktorých sa vzťahujú povinnosti podľa Nariadenia vlády.

Základné informácie

1. Nariadenie vlády ustanovuje limit nárastu ceny plynu za časť regulovanej dodávky plynu pre odberateľov v domácnostiach, vrátane ceny za dodávku plynu v režime poslednej inštancie a určuje spôsob kompenzácie pre dodávateľov.
2. Nariadenie vlády tiež obsahuje základné princípy pre poskytnutie kompenzácie na pokrytie rozdielu ceny za dodávku plynu učenú Úradom a maximálnej ceny za dodávku plynu určenú Nariadením vlády (ďalej len „*kompenzačný mechanizmus*“).
3. Ministerstvo nahradí dodávateľovi plynu všetky preukázané náklady vynaložené pri plnení povinností vyplývajúcich dodávateľovi plynu z Nariadenia vlády.
4. V prípade potreby doplňujúcich otázok je možné tieto zaslať na e-mailovú adresu: plyn.kompenzacia@mhsr.sk.

2. POSKYTOVATEĽ KOMPENZÁCIE

Ministerstvo hospodárstva SR
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212
tel. ústredňa: 02/4854 1111
Webové sídlo: www.mhsr.sk
E-mailová adresa: plyn.kompenzacia@mhsr.sk
(ďalej len „*poskytovateľ*“)

3. FORMA POMOCI

Kompenzácia dodávateľom plynu je poskytovaná na mesačnej báze v súlade s Nariadením vlády a uznesením vlády SR č. 22/2023.

4. VÝŠKA KOMPENZÁCIE

Výšku kompenzácie predstavuje súčin množstva plynu dodaného dodávateľom plynu odberateľom plynu v domácnosti v MWh v príslušnej tarifnej skupine D1 až D8 na základe informácií od prevádzkovateľa distribučnej siete (ďalej len „PDS“) a hodnotou ceny za združenú dodávku plynu (ďalej len „ SOP_O “) pre príslušnú tarifnú skupinu D1 až D8.

Hodnota SOP_O je vypočítaná ako rozdiel medzi cenou za dodávku plynu podľa rozhodnutia Úradu, ktorým tento schválil pre dotknutého dodávateľa plynu maximálne ceny za dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti na rok 2023 (ďalej len „ SOP_{OURS} “) a hodnotou určenou Nariadením vlády (ďalej len „ SOP_{ONAR} “).

Kompenzácie dodávateľom plynu tiež zohľadnia náklady dodávateľov, ktoré vzniknú v dôsledku rozdielov v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa typového diagramu dodávky plynu za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v danom mesiaci v rokoch 2023 a 2024, ktoré spoplatňuje prevádzkovateľ distribučnej siete spoločnosť SPP-distribúcia, a.s. dodávateľom trhovými cenami a dodávateľia ich spoplatňujú odberateľom cenou SOP_{ONAR} .

Výpočet kompenzácie dodávateľa poslednej inštancie za dodávku plynu v režime poslednej inštancie bude zohľadňovať súčin rozdielu medzi cenou SOP_O za dodávku plynu v režime poslednej inštancie v príslušnej tarifnej skupine v súlade s rozhodnutím Úradu podľa platných obchodných podmienok dodávky v režime dodávateľa poslednej inštancie na rok 2023 (ďalej len „ SOP_{ODP} “), ktorým určí spôsob výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu v režime poslednej inštancie a výškou SOP_{ONAR} určenou Nariadením vlády a množstva dodaného plynu v MWh pre odberateľov plynu v domácnosti v roku 2023 v režime dodávky poslednej inštancie.

5. SPÔSOB KOMPENZÁCIE A POSTUPNOSŤ KROKOV

Kompenzačný mechanizmus pre dodávateľov plynu je nasledovný:

- a) Ministerstvo uhradí dodávateľom plynu za plnenie povinností podľa Nariadenia vlády kompenzáciu vypočítanú ako súčin množstva plynu dodaného dodávateľom odberateľom plynu v domácnosti v príslušnej tarifnej skupine D1 až D8 na základe informácií od PDS a hodnotou SOP_O pre príslušnú tarifnú skupinu D1 až D8 (hodnota podľa rozhodnutia Úradu, ktorým tento schválil pre dotknutého dodávateľa plynu maximálne ceny za dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti na rok 2023 („ SOP_{OURS} “) a hodnotou (SOP_{ONAR}).
- b) Mesačná kompenzácia pozostáva z dvoch platieb (prvej platby a skutočnej kompenzácie).
- c) Ministerstvo uhradí dodávateľom plynu prvú platbu na kompenzáciu vzťahujúcu sa na dodávku plynu v kalendárnom mesiaci roka 2023 najneskôr 15. deň daného kalendárneho mesiaca, vrátane zohľadnenia dodávok plynu odberateľom v domácnosti v režime dodávateľa poslednej inštancie (ďalej len „DPI“), ak takéto vznikli.
- d) V mesiaci január 2023 Ministerstvo bude postupovať spôsobom, ktorý zohľadní nadobudnutie účinnosti Nariadenia vlády dňa 18. januára 2023, čím dôjde k časovému

posunu získania informácií a zaslania žiadosti od dodávateľov plynu, ich overenie a poskytnutie prvej platby a úhrady skutočnej kompenzácie Ministerstvom.

- e) Prvá platba podľa písmena b) tvorí súčet prvých platieb pre jednotlivé tarifné skupiny D1 až D8, pričom prvá platba pre príslušnú tarifnú skupinu domácností bude vypočítaná vo výške 70% súčinu predpokladaného množstva plynu dodaného dodávateľom pre príslušnú tarifnú skupinu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci na základe informácie od PDS a rozdielu medzi hodnotou $SOP_{OÚRSO}$ a SOP_{ONAR} , vrátane zohľadnenia dodávok plynu odberateľom v domácnosti v režime DPI, ak takéto vznikli. Ministerstvo zašle výpočet prvej platby pre kalendárny mesiac dodávateľom plynu najneskôr 5. deň daného kalendárneho mesiaca a dodávateľia plynu verifikujú výpočet prvej platby do 2 pracovných dní od jeho doručenia.
- f) Ministerstvo uhradí dodávateľom plynu výšku skutočnej kompenzácie dodávateľa plynu vzťahujúcu sa na dodávku plynu v kalendárnom mesiaci do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, zohľadňujúc prvú platbu pre príslušný mesiac a informáciu o skutočnom množstve dodaného plynu v kalendárnom mesiaci od PDS. Prípadný rozdiel sa zúčtuje v rámci ďalších platieb.
- g) Ministerstvo uhradí dodávateľovi plynu poslednej inštancie výšku skutočnej kompenzácie vzťahujúcej sa na dodávku plynu v kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k dodávke v režime DPI, a to vo výške rozdielu SOP_{ODPI} a SOP_{ONAR} pre príslušný mesiac podľa zverejnených obchodných podmienok dodávky v režime DPI.
- h) Ministerstvo uhradí dodávateľom plynu kompenzáciu nákladov vyplývajúcich dodávateľom z rozdielov v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa typového diagramu dodávky plynu za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v roku 2023 a 2024, ktorá bude zohľadňovať kladný rozdiel medzi nákladmi, ktoré dodávateľia uhradili PDS v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi Úradu a prevádzkovým poriadkom PDS ako dôsledok rozdielu v množstve distribuovaného plynu a SOP_{ONAR} .

Za daným účelom PDS má nasledujúce povinnosti:

- A. Informuje Ministerstvo a príslušného dodávateľa plynu do 10. dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu dodávky plynu odberateľom v domácnosti, o predpokladanom množstve dodaného plynu pre odberateľov v domácnosti dotknutým dodávateľom plynu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci v agregovanej forme po tarifných skupinách, so zohľadnením skutočnej spotreby domácností v rovnakom kalendárnom mesiaci v predchádzajúcom roku; ak je 10. deň mesiaca dňom pracovného pokoja, PDS zašle informáciu podľa tohto písmena najbližší predchádzajúci pracovný deň.
- B. Informuje Ministerstvo a príslušného dodávateľa plynu do 15 dní po skončení kalendárneho mesiaca, prvýkrát za január 2023 a poslednýkrát v decembri 2024, o celkovom množstve dodaného plynu pre odberateľov plynu v domácnosti dotknutým dodávateľom plynu v agregovanej forme po tarifných skupinách v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci; ak je 15. deň mesiaca dňom pracovného pokoja, PDS zašle informáciu podľa tohto písmena najbližší predchádzajúci pracovný deň.
- C. Zohľadní pri určovaní množstva dodaného plynu v kalendárnom mesiaci podľa písmena B) skutočne namerané údaje v prípade, ak sú k dispozícii, a v prípade, ak nie sú k dispozícii, náhradný spôsob stanovenia množstva odobratého plynu prostredníctvom typového diagramu dodávky plynu.

- D. Vyhodnotí a ocení rozdiely v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa typového diagramu dodávky plynu za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v roku 2023 a 2024 pre dodávateľov štandardným spoplatnením rozdielu v množstve distribuovaného plynu podľa platných a účinných všeobecne záväzných právnych predpisov a zašle mesačne informáciu o takýchto rozdieloch Ministerstvu.
- E. Poskytne Ministerstvu všetky ďalšie požadované informácie a inú požadovanú súčinnosť a riadi sa jeho pokynmi pri vykonaní povinností podľa Nariadenia vlády.

Na základe uvedeného:

- 1.1 Dodávateľ plynu dodávajúci plyn pre odberateľov plynu v domácnosti informuje Ministerstvo do 2 pracovných dní od doručenia Usmernenia o výške SOP_O , ktorú bude uplatňovať pre dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti na rok 2023; informáciu zasiela podľa požiadaviek Ministerstva, pričom v informácii bude uvedená hodnota SOP_{OURS} , ako aj hodnota SOP_{ONAR} . Súčasťou informácie sú aj údaje o dodávateľovi. Zaslané informácie predstavujú žiadosť o kompenzáciu. Vzor žiadosti je prílohou tohto Usmernenia,
- 1.2 Úrad na základe požiadavky Ministerstva zašle cenové rozhodnutia Úradu, ktorými boli schválené maximálne ceny za dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti na rok 2023 pre všetkých dodávateľov plynu dodávajúcich plyn odberateľom plynu v domácnosti. Zároveň Úrad na základe požiadavky Ministerstva zašle informáciu o SOP_{OURS} pre všetkých dodávateľov plynu dodávajúcich plyn odberateľom plynu v domácnosti vyplývajúcich z cenových rozhodnutí.
- 1.3 PDS do 10. dňa v mesiaci (m_{t-1}) predchádzajúcemu mesiacu, v ktorom je poskytnutá prvá platba (m_t) informuje elektronicky Ministerstvo a príslušného dodávateľa o predpokladanom množstve dodaného plynu pre odberateľov v domácnosti dotknutým dodávateľom plynu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci v agregovanej forme po tarifných skupinách (o predpokladanej kumulovanej spotrebe jednotlivých taríf).
- 1.4 Ministerstvo na základe informácií poskytnutých PDS v bode 1.3 a SOP_O daného dodávateľa plynu (na základe bodu 1.1 a 1.2) navrhne výšku prvej platby pokrývajúcu 70% súčinu predpokladaného množstva plynu dodaného dodávateľom pre príslušnú tarifnú skupinu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci, vrátane zohľadnenia dodávok plynu odberateľom v domácnosti v režime DPI, ak takéto vznikli. Predmetný návrh platby Ministerstvo zašle príslušnému dodávateľovi najneskôr 5. deň daného kalendárneho mesiaca.
- 1.5 Dodávateľ plynu pre domácnosti verifikuje návrh výšky platby podľa bodu 1.4 do 2 pracovných dní od jeho doručenia.
- 1.6 Ministerstvo na základe verifikácie dodávateľa plynu podľa bodu 1.5 uhradí do 15. dňa daného kalendárneho mesiaca platbu na pokrytie dodávky plynu pre domácnosti v danom kalendárnom mesiaci podľa bodu 1.4. Vzhľadom na termín nadobudnutia účinnosti Nariadenia vlády dňa 18.1.2023 budú termíny a lehoty na január 2023 stanovené operatívne.

- 1.7 PDS zašle Ministerstvu a príslušnému dodávateľovi plynu najneskôr do 15. dňa v mesiaci po skončení kalendárneho mesiaca (m_{t+1}) údaje o celkovom množstve dodaného plynu pre odberateľov plynu v domácnosti dotknutým dodávateľom plynu v agregovanej forme po tarifných skupinách v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci (informácie o dodávke plynu zrealizovanej v jednotlivých tarifách počas (m_t)).
- 1.8 Ministerstvo na základe informácie od PDS podľa bodu 1.7 a výšky SOPo daného dodávateľa plynu (na základe bodu 1.1 a 1.2) uhradí do konca nasledujúceho mesiaca (m_{t+1}) dodávateľovi finančné prostriedky pokrývajúce rozdiel medzi výškou platby v danom kalendárnom mesiaci podľa bodu 1.4 a výškou celkovej skutočnej kompenzácie dodávateľa plynu vzťahujúcu sa na dodávku plynu v kalendárnom mesiaci (v m_t).
- 1.9 PDS vyhodnotí a ocení rozdiely v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa typového diagramu dodávky plynu za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v roku 2023 a 2024 pre dodávateľov štandardným spoplatnením rozdielu v množstve distribuovaného plynu podľa platných a účinných všeobecne záväzných právnych predpisov a zašle mesačne informáciu o takýchto rozdieloch Ministerstvu.
- 1.10 Ministerstvo uhradí dodávateľom plynu kompenzáciu nákladov vyplývajúcich z rozdielov v množstve distribuovaného plynu medzi údajmi o stave meradla podľa typového diagramu dodávky plynu za rok 2023 a aktualizovanými údajmi o spotrebe na odbernom mieste na základe fyzických odpočtov vykonaných v roku 2023 a 2024.
- 1.11 Rozdiely medzi kompenzáciou poukázanou dodávateľovi plynu v roku 2023 a výškou kompenzácie na základe skutočne nameraných údajov o dodávke plynu pre odberateľov plynu v domácnosti týmto dodávateľom plynu v roku 2023 získaným od PDS sa vysporiadajú do 31. decembra 2024.

6. OPRAVNENÝ SUBJEKT

V rámci tejto kompenzácie sú oprávnenými subjektami dodávateľa plynu, ktorí dodávajú plyn odberateľom plynu v domácnosti, a ktorým Úrad na prvý rok regulačného obdobia začínajúceho 1. januárom 2023 schválil rozhodnutím maximálnu cenu za dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti, vrátane dodávateľa poslednej inštancie.

Oprávneným subjektom v rámci kompenzácie nie je podnik, na ktorý sa vzťahujú sankcie, ktoré prijala Európska únia¹ (ďalej len „EÚ“), a okrem iného ani:

- a) osoby, subjekty alebo orgány konkrétne uvedené v právnych aktoch, ktorými sa tieto sankcie ukladajú,
- b) podniky vo vlastníctve alebo pod kontrolou osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sú zamerané sankcie, ktoré prijala EÚ, alebo
- c) podniky pôsobiace v priemyselných odvetviach, na ktoré sú zamerané sankcie, ktoré prijala EÚ, keďže pomoc by marila ciele príslušných sankcií,

¹ Napríklad nariadenie Rady (EÚ) č. 269/2014 zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 78, 17. 3. 2014) v platnom znení.

pričom na účely posúdenia žiadosti v rámci tejto výzvy sa splnenie týchto podmienok preukazuje vyhlásením o splnení podmienok.

Oprávnený subjekt musí spĺňať nasledovné podmienky:

- a) má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom,²
- b) nie je voči nemu vedené konkurzné konanie, nie je v konkurze alebo v reštrukturalizácii a nebol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,³
- c) nie je voči nemu vedený výkon rozhodnutia,⁴
- d) neporušil v predchádzajúcich troch rokoch zákaz nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu,⁵
- e) nemá evidované nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie a zdravotná poisťovňa voči nemu neeviduje pohľadávky po splatnosti podľa osobitných predpisov,⁶
- f) nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie,⁷
- g) nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov EÚ.⁸

Ak požadovaná výška kompenzácie presahuje sumu 100 000 EUR, informácia/žiadosť musí obsahovať identifikáciu konečných užívateľov na základe požiadavky zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Povinnosť zápisu do registra partnerov verejného sektora sa vzťahuje na všetky subjekty, ktorým je poskytnutá pomoc vo výške 100 000 EUR a viac.

Na účely posúdenia žiadosti v rámci tohto Usmernenia sa splnenie podmienok uvedených v tomto preukazuje čestným vyhlásením.

7. KONTROLA A AUDIT

Kontrola a audit poskytnutej kompenzácie sa vykonáva v súlade s ustanoveniami príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.⁹

Subjektmi zapojenými do finančnej kontroly a auditu sú najmä:

- a) zamestnanci poskytovateľa,
- b) Ministerstvo financií SR,
- c) Najvyšší kontrolný úrad SR,

² Ako je uvedené v § 8a ods. 4 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

³ Ako je uvedené v § 8a ods. 4 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

⁴ Ako je uvedené v § 8a ods. 4 písm. c) zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

⁵ Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako je uvedené v § 8a ods. 4 písm. d) zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov

⁶ Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁷ Ako je uvedené v § 8a ods. 4 písm. f) zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 91/2016 Z. z..

⁸ Ako je uvedené v § 8a ods. 4 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁹ Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

d) Úrad vládneho auditu.

Poskytovateľ overuje dodržanie podmienok a pravidiel, za ktorých sa kompenzácia poskytnula, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť, oprávnenosť a účelnosť použitia poskytnutej kompenzácie.

Príjemca kompenzácie vytvára osobám vykonávajúcim kontrolu a audit pri meraní podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a auditu a poskytuje im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä špecifikácie použitia kompenzácie.

Príjemca kompenzácie sa zdrží konania, ktoré by mohlo ohroziť začatie a riadny priebeh výkonu kontroly a auditu. Ak sa zistí porušenie podmienok a pravidiel stanovených v Nariadení vlády a Usmernení, príjemca vráti poskytnutú kompenzáciu alebo jej príslušnú časť,

Ak sa preukáže nepravdivosť údajov v žiadosti o kompenzáciu, vyhlásení o splnení podmienok na poskytnutie kompenzácie alebo označenia konečného užívateľa výhod, príjemca je povinný poskytnutú kompenzáciu vrátiť.

Ak príjemca neposkytne poskytovateľovi požadovanú súčinnosť, je povinný poskytnutú kompenzáciu vrátiť.

Ak príjemca kompenzácie porušil finančnú disciplínu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.¹⁰

8. PRÍLOHA

Vzor žiadosti o dotáciu

V Bratislave, dňa 18. januára 2023

Schválil: Ing. Karel Hirman
minister hospodárstva
Slovenskej republiky

MINISTERSTVO HOSPODARSTVA
Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212
- 1010 -

¹⁰ Zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.